

Ret'azce a polia

(a iné odlišnosti Java a C++)

Peter Borovanský KAI, I-18

borovan 'at' ii.fmph.uniba.sk http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA/

Konverzie, ret'azce, polia

dnes bude:

- **operátory** &&, &, ||, |, preťažovanie operátorov
- konverzie základných číselných typov
- ret'azce (trieda String) a práca s nimi,
 - triedy StringBuilder, StringBuffer
 - regulárne výrazy regexp
- polia (pohľad C++ programátora)
- testovanie (prvý JUnit test asi na cvičení)

cvičenia:

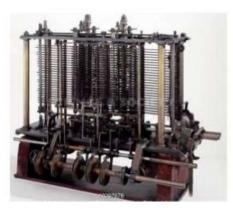
- programy s pol'ami, testovanie a ladenie (debugger)
- manipulácia s reťazcami

literatúra:

- Thinking in Java, 3rd Ed. (http://www.ibiblio.org/pub/docs/books/eckel/TIJ-3rd-edition4.0.zip) 3:Controlling Program Flow, 4:Initialization & Cleanup,
- Naučte se Javu úvod
 - http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-operatory-a-ridici-prikazy/,
 - http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-staticke-promenne-a-metody-balicky/
- Java (http://v1.dione.zcu.cz/java/sbornik/)

Charles Babbage and Augusta Ada King, Countess of Lovelace

The designer of the analytical engine and its programmer

Při dvou příležitostech jsem byl členy **parlamentu** dotázán: "Řekněte, pane Babbage, když do toho vašeho stroje zadáme špatné údaje, vypočítá správný výsledek?"

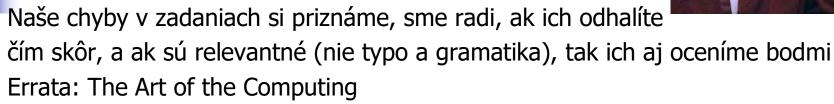
Nejsem schopen pochopit, jaký druh zmatení myšlenek dokáže vyplodit takovou otázku...

Charles Babbage

(Pozor na chyby v tom kódu; já jsem pouze dokázal, že funguje, nezkoušel jsem ho ... Donald Knuth :)

- Release October 2016 is 3.14159265.
- oupon his death, the version of TeX shall be frozen at

Testy (sú iné ako ste čakali)

- používame techniku štandardných java **junit4 testov**, viac v prednáške
- všeobecne: dodržiavanie predpísaných mien súborov, tried a metód
- keďže rekord submitov je > 20, neprezeráme všetky, ale len posledný, preto do posledného submit dajte všetky dobré riešenia celej zostavy !!!
- do testov posielajte .zip obsahujúci *.java bez package

- na cvičení bude? súťaž o najlepšieho testera (v písaní junit testov)
- testy čiastočne zverejňujeme (okrem autorského riešenia), zdrojáky čítame!
- ak bezradne/dlho ladím a test failuje, v testovanej metóde si vypíšem vstupy
- ak to nie je uvedené v zadaní, môžete sa pýtať na rozsah vstupov
- 15 s. je timeout pre každého, ak to nie je inak junit testom upravené

Kto číta vaše kódy

(Moss = Measure Of Software Similarity)

MOSS - Standford System for Detecting Software Plagiarism

```
public static boolean euklidovska(String trasa, double tolerancia) {
   int[] temp = move(trasa);
   int x = temp[0];
   int y = temp[1];
   return Math.sqrt(x * x + y * y) <= tolerancia;
}

public static boolean manhatanska(String trasa, int tolerancia) {
   int[] temp = move(trasa);
   int x = temp[0];
   int y = temp[1];
   return Math.abs(x) + Math.abs(y) <= tolerancia;
}

public static void main(String[] args) {
   System.out.println(euklidovska("100L50P97", 0)); // false
   System.out.println(euklidovska("10L1L9", 2));// true
   System.out.println(euklidovska("10DLDDP9", 1)); // false</pre>
```

```
public static boolean euklidovska(String trasa, double tolerancia){
   int []arr = koncovyBod(trasa);
   int x = arr[0];
   int y = arr[1];
   return Math.sqrt(x*x + y*y) <= tolerancia;
}

public static boolean manhatanska(String trasa, int tolerancia){
   int []arr = koncovyBod(trasa);
   int x = arr[0];
   int y = arr[1];
   return Math.abs(x) + Math.abs(y) <= tolerancia;
}

public static void main(String[] args) {
   System.out.println(euklidovska("100L50P97", 0)); // false
   System.out.println(euklidovska("10L1L9", 2)); // true</pre>
```

```
public class Elipsa {
   public static int mrezoveBody(double sx, double sy, double rx, double ry) {
      int res = 0;
      for (double x = Math.floor(sx-rx); x <= Math.ceil(sx+rx); x++) {
            for (double y = Math.floor(sy-ry); y <= Math.ceil(sy+ry); y++) {
                if (Math.pow(x-sx, 2)/Math.pow(rx, 2) + Math.pow(y-sy, 2)/Math.pow(ry, 2) <= 1) res++
           }
            return res;
      }
      public static void main(String[] args) {</pre>
```

```
public class Elipsa {
   public static int mrezoveBody(double sx, double sy, double rx, double ry) {
     int counter = 0;
     for (double x = Math.ceil(sx-rx); x <= Math.floor(sx+rx); x++) {
        for (double y = Math.ceil(sy-ry); y <= Math.floor(sy+ry); y++) {
            if (Math.pow(x-sx, 2)/Math.pow(rx, 2) + Math.pow(y-sy, 2)/Math.pow(ry, 2) <= 1) {
                counter++;
            }
        }
    }
   return counter;
}</pre>
```


Logické operácie komutatívne?

(vyhodnocovanie zľava doprava - "short-circuit")

- je a&&b je to isté ako b&&a, resp. a||b je to isté ako b||a ?
- v algebre áno, v programe nie:

```
public static boolean loop() { for(;;); } // nekonečný cyklus
22
false && (7/0 > 0) // false
//(7/0 > 0) \&\& false // div by zero
true || (7/0 > 0)
                        // true
//(7/0 > 0) | true // div by zero
&&
false && loop()
                        // false
//loop() && false
                        // zacyklí sa
true || loop()
                         // true
loop() || true
                          // zacyklí sa
                                            Súbor: Komutativnost.java
```


Skutočné logické operácie

(nebolo v C++)

- && , || sú "skráteným" súčinom (konjunkciou), súčtom (disjunkciou), vyhodnocujú sa zľava doprava, a len kým treba...
- & , | sú **plnohodnotným** súčinom, súčtom vyhodnocujú oba argumenty

```
&
//false & (7/0 > 0) // div by zero
//(7/0 > 0) & false
                  // div by zero
//true | (7/0 > 0)
                // div by zero
//(7/0 > 0) | true
                       // div by zero
//false & loop()
                          // zacyklí sa
//loop() & false
                          // zacyklí sa
//true | loop()
                         // zacyklí sa
//loop() || true
                          // zacyklí sa
```

Súbor: Komutativnost.iava

Skrátený súčet, súčin

```
toto sa nevyhodnotí, lebo i==1
int i, j, k;
                                            a true || hocičo je true...
i = 1; j = 2; k = 3;
if (i == 1 \mid i ++j == 2) k = 4;
System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 2, k = 4
                                          teraz sa to vyhodnotí
i = 1; i = 2; k = 3;
if (i == 1 | ++j = \stackrel{\checkmark}{=} 2) k = 4;
System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 3, k = 4
                                            toto sa nevyhodnotí, lebo i!=2
i = 1: i = 2: k = 3:
if (i == 2 && ++j == 3) k = 4;
System.out.println("i = "+ i +", j = "+ j +", k = "+ k); i = 1, j = 2, k = 3
                                           teraz sa to vyhodnotí, aj keď i!=2
i = 1; j = 2; k = 3;
if (i == 2 \& ++j == 3) k = 4;
System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 3, k = 3
```

Súbor: Operatory.java

Preťažovanie operátorov

```
    v Jave existujú preťažené operátory, napr +, *, ...
    + :: int + int -> int + :: float + float -> float
    ale aj &, |:
```

- | :: int | int -> int
 | :: boolean | boolean -> boolean
 | :: boolean | boolean -> boolean
 | :: boolean | boolean -> boolean
- v Jave používateľ nemôže definovať preťažené operátory…
- ale môže napísať

Súbor: Komutativnost.java

Hamlet in C/Java

JAVA

-1

!int

!int

 $-0x2B \mid \sim 0x2B$

0x2B | !0x2B

• $0x2B || \sim 0x2B$ • int||int|

0x2B || !0x2B

-1

43

1

1

Zvrhlosti (iné v C++ a Java)

Kód, ktorý vyvoláva pochybnosť/nejednoznačnosť, nie je (v praxi) dobrý kód !!!

```
#include <stdio.h>
void main(int argc, char *argv) {
    int a = 0;
    int b = (a++) + (a);
    printf("%d\n",b);
    int i = 0;
    i = i++;
    printf("%d\n",i);
}

RACDB 1 root@orcl1:~$ gcc x.c
RACDB 1 root@orcl1:~$ ./a.out
0
1
```

```
3 public class Zvrhlosti {
              public static void main(String[] args) {
                   int a = 0;
                   int b = (a++) + (a);
                                                               Správne miesto, kde sa (takto)
                   System.out.println(b);
                   int i = 0;
                                                               vyblbnúť, sú prémie v škole, nie
  9
                   i = i++;
                                                               tímová programátorská práca...
 10
                   System.out.println(i);
11
    <
🖺 Problems 🏺 Javadoc 🔞 Declaration 🥜 Search 📮 Console 🛱 💇 Error Log 🗿 History 🚵 Git Stagii
<terminated > Zvrhlosti [Java Application] C:\java8_0_91\bin\javaw.exe (28. 2. 2017, 21:49:39)
0
```

Pretypovanie konverzie

c = 'A';

```
Double-64bit
                                       double-
                                  Long- 64bit
                                                       float-[
                                                     Integer- 64bit
int i = (int) c; // konverzia do nadtypu
                                                         int-
       d = (char)i; // redukcia do podtypu (cast)
```

- rozširujúce konverzie (do nadtypu): byte->short->int->long->float->double
- zužujúce konverzie (do podtypu): double->float->long->int->short->byte

```
// 16 bit [2^{15}-1...2^{15}] $15 ==> -127
short s = 300;
byte b;
                                         // 8 bit [-128..127]
```

char

char

```
// s = 300, b = 44
// b = -1
// bb = 126
// bb = -127
// bb = -126
// bb = 125
```

```
jshell> byte b = (byte)255;
jshell> byte bb = 126; bb+=3;
jshell> byte bb = -126; bb+=-5;
$17 ==> 125
```

short-

byte- 8bit

```
(300-256)
(255-256)
(126+3-256)
(-126-5+256)
```


Konverzie z/do String

String -> int

Integer.valueOf("123")→Integer Integer.parseInt("123") →Int int -> String

String.valueOf(123) →String

Integer.toString(123,10) \rightarrow String

""+123 je String tiež

Integer.toBinaryString(31) //11111

Integer.toOctalString(15) // 17
Integer.toHexString(255) // ff

String -> double

Double.valueOf("3.1415")

Double.parseDouble("3.1415")

double -> String

String.valueOf(Math.PI)

Double.toString(Math.PI)

String -> Boolean

Boolean.valueOf("true")

Boolean.parseBoolean("false")

Boolean -> String

String.valueOf(**true**)

Boolean.toString(**false**)

Ret'azce – metódy

```
String s1 = new String("Hello");
                                         String
String s2 = "World";
-- zreťazenie, indexovanie, vyhľadávanie
String s3 = s1 + ' ' + s2 + "!";
s1.charAt(0) == 'H'
                                          t1.compareTo(t2);
s1.indexOf("||") == 2
s1.substring(1, 3).equals("el")
-- cyklus s indexom
                                          t1.equals(t3);
for (int i = 0; i < s3.length(); i++) {
   s3.charAt(i)
-- cyklus bez indexu
char[] charArray = s3.toCharArray();
for (char ch : charArray) {
   ch
```

```
t1 = new String("ahoj");
t2 = new String("ahoi");
t3 = new String("AHOJ");
                            // 1 >
t2.compareTo(t1);
                            // -1 <
t1.compareToIgnoreCase(t3);// 0
                            // false
t1.equalsIgnoreCase(t3);
                            // true
```


Ret'azce – porovnávanie

"" != null

Prázdny reťazec nie je neinicializovaný reťazec

== porovnáva pointre a nie obsahy reťazcov

väčšinou je to chyba vo vašom programe ale

.equals(), .compareTo, .equalsIgnoreCase()
porovnávajú skutočné reťazce

s.equals("java") môže padnúť, ak s=null

"java".equals(s)

NIKDY NEPADNE na Null Pointer Exception - NPE

Kvíz - 1

```
static String s1;
static String s2 = nul1;
static String s3 = "";

System.out.println(s1 == s2); true
System.out.println(s1 == s3); false

(NPE)
System.out.println(s1.length()); java.lang.NullPointerException
System.out.println(s2.length()); java.lang.NullPointerException
System.out.println(s3.length()); 0
```

Kvíz - 2

```
static String s4 = "java";
static String s5 = new String("java");
static String s6 = "ja"+"va";
static String s7 = "ja";
System.out.println(s4 == s5);
                                      false
System.out.println(s4 == s6);
                                      true
s7 += "va";
System.out.println(s4 == s7);
                                      false
System.out.println(s4.equals(s5));
                                      true
System.out.println(s4.equals(s6));
                                      true
System.out.println(s4.equals(s7));
                                      true
```



```
s1.
 substring(int beginIndex, int endI
 substring(int beginIndex)
                              String
 matches(String regex)
                             boolean
 length()
                                 int
 split(String regex)
                            String[]
 split(String regex, in... String[]
 toCharArray()
                              char[]
 m charAt(int index)
                                char
 contains(CharSequence s)
                             boolean
 startsWith(String prefi...
                             boolean
 startsWith(String prefi...
                             boolean
                              C+nina
```

niet nad kontextový help...

```
s1.toLowerCase()
                          // ahoj
s1.toUpperCase()
                          // AHOJ
s1 + s2
                          // ahojahoi
                                          používajte kontextový help
s1.concat(s2)
                         // ahojahoi
s1.replace('h', 'H')
                         // aHoj
                                          naučte sa používať JDK API, search
s1.substring(2)
                         // oi
s1.substring(2,3)
                          // o
                                          prestavu o existujúcich metódach
s1.charAt(2)
                          // o
s1.indexOf('o')
-- zreťazenie volania metód
s1.trim().toUpperCase().substring(2).indexOf('O');
```

Súbor: Retazce.java

Ret'azce – metódy

```
String s = "male a VELKE";

    i = s.lastIndexOf('a'); // posledné 'a'
    i = s.lastIndexOf('a', i - 1); // predposledné 'a'

i = s.lastIndexOf("VEL");  // podret'azec
String a[] = {"Peter", "Marek" };
String s = String.format("Ahoj %s, tu je %s", a);
Character.isDigit('1')
                                           // true
char b= '1'; if (b >= '0' && b <= '9') ...if (b >= 48 && b <= 58) ...
Character.isLetter('A')
                             // true
Character.isLowerCase('b')
                                           // true
for(char chr = 'a'; chr <= 'z'; chr++) { ... }
Character.digit('5', 10)
                                           // 5
Character.digit('F', 16)
                                           // 15
                                                            Súbor: Retazce.java
```

StringBuffer/StringBuilder

(o tragédii na quadterme 2016)

```
long start = System.currentTimeMillis();
String s = "";
for(int i = 0; i<1000000; i++) s += "a"; elapsed time: 698 s.
System.out.println("elapsed time:"+(System.currentTimeMillis()-start)/1000);</pre>
```

- pri prireťazení hoc aj jedného znaku sa naalokuje nový reťazec, prekopíruje, ...
- preto dostaneme kvadratickú zložitosť s kvadratickým garbage ⊗
- ak to v rámci testu na staručkom L.I.S.T.e odpálilo 60 študentov pri vrcholiacom quadterme, katastrova bola jasná ⊗ ⊗ ⊗
- no a chyba je v príklade, teste, alebo v programátoroch ? (nepríjemná hádka, 2016)
- ako je to v Pythone ?

Súbor: Quadterm2016.java

String in Java

(StringBuilder, StringBuffer)

- String v Jave nie je char* v C++
- String je nemenný (immutable) ak chcete modifikovať reťazec, musíte ho vytvoriť (naalokovať) znova, to stojí čas aj pamäť
- StringBuffer/StringBuilder sú modifikovateľné reprezentácie reťazcov vytvorené na heape napr. StringBuffer.setCharAt(int index, char ch)
- implementácia StringBuffer je najbližšie tomu, čo boli reťazce v Pythone
- StringBuffer je thread safe
- StringBuilder nie je thread safe, preto je trochu rýchlejší

 $X\{n,\}$

Regulárne výrazy

poznáte z linuxu	V

aspoň n krát X

X{n,m} n až m krát X

```
[abc]
                 a, b, c
                                                         ľub.znak
[^abc]
                 okrem a, b, c
                                                \\d
                                                         [0-9]
[a-zA-Z]
                 a..z,A..Z (interval)
                                                \\D
                                                         [^0-9]
[a-d[m-p]]
                 [a-dm-p] (zjednotenie)
                                                         [ t\n\x0B\f\r]
                                                \\s
[a-z\&\&[def]] d, e, f (prienik)
                                                         [^\s]
                                                \\S
[a-z&&[^bc]] [ad-z] (rozdiel')
                                                \\w
                                                         [a-zA-Z_0-9]
[a-z&&[^m-p]]
                 [a-lq-z] (rozdiel')
                                                \\W
                                                         [^\w]
19|20
                 19 alebo 20 (alebo)
                                                         zač.riadku
                                                Λ
 Χ?
          raz či vôbec X
                                                $
                                                         koniec riadku
 X*
          viackrát X
                                                \\b
                                                         hranica slova
          aspoň raz X
 X+
                                                         zač.vstupu
                                                \\A
 X{n}
          n krát X
                                                \\Z
                                                         koniec vstupu
```

 $[-+]?([0-9]*\.[0-9]+|[0-9]+)$

 $(19|20)\d\d[-/.](0[1-9]|1[012])[-/.](0[1-9]|[12][0-9]|3[01])$

Some scientist on the news said 1 out of 3 programmer:

It's probably 1 out of

^.*\\b(one|two|three)\\b.*\$

Príklady reg.výrazov

```
string.matches(regexp) vráti true
Regexp:
                                     string->true:
                                                           string->false:
"java"
                                     "java"
                                                           " java "
                                                                                 // totálna zhoda
".*java.*"
                                     "python java kotlin"
                                                           "python ja_va kotlin" // niekde v reťazci
"^java.*"
                                     "java python kotlin"
                                                           "_java python kotlin" // na začiatku riadku
"[a-z0-9]+"
                                     "java9"
                                                                                 // malé pismena, cifry, >=1x
"[^python]+"
                                     "iava9"
                                                           "kotlin"
                                                                                 // okrem p,y,t,h,o,n
"[A-F[0-9]]+"
                                     "FF00FF"
                                                           "ff00ff"
                                                                                 // A-F zjednotenie 0-9
"[A-Q&&[K-Z]]+"
                                     "KLM"
                                                           "SWISS"
                                                                                 // A-Q prienik K-Z
"[A-Z&&[^F-H]]+"
                                                           "FRANCE"
                                                                                 // A-Q rozdiel K-Z
                                     "KLM"
                                     "158"
"\\d{3}"
                                                           "1234"
                                                                                 // tri cifry
                                     "558"
                                                           "123"
                                                                                 // xxd - rovnaké prvé 2cifry
"(\\d)\\1\\d"
"(\\d\\d\\d)\\1"
                                     "567567"
                                                           "567576"
                                                                                // xyzxyz–dve rovnaké trojice
"[A-Z][a-zA-Z]*"
                                                                                 // meno začína veľkým písm.
                                     "Peter"
                                                           "peter"
"\\d{3}\\s\\d{2}"
                                                                                 // PSČ
                                     "821 06"
                                                            "82106"
"09\\d{2}\\s\\d{3}\\s\\d{3}\"
                                     "0905 819 123"
                                                            "4212 777 333"
                                                                                // mobil
"[0]\\d+[/-]\\d+"
                                     "02/2517293"
                                                           "02 2517293"
                                                                                 // pevná
"(muz|zena)"
                                     "muz"
                                                           "dieta"
                                                                                // pohlavie
"[a-zA-Z0-9 .]+[@][a-zA-Z0-9 .]+"
                                     "jano.mrkva@.com"
                                                           "jano/mrkva@com"
                                                                                // ≈email
"(19|20)\\d\\d[-/.](0[1-9]|1[012])[-/.](0[1-9]|[12][0-9]|3[01])"
                                                                                // yyyy-mm-dd
                                     "1982-12-26"
                                                            "26.12.1982"
                                                                                         Súbor: RegExp.java
                                     "2021-02-29" 🙃
```

false

Grupy

Grupy v regexpe zatvoríme do (...)

```
String regexp = (\d{4})(\d{2})(\d{2})(\d{4})(\d{3});
Pattern pattern = Pattern.compile(regexp);
Matcher matcher = pattern.matcher("20200225/123");
if (matcher.matches()) {
  if (matcher.groupCount() > 0) {
    for (int g = 0; g <= matcher.groupCount(); g++) {</pre>
       System.out.println("group " + g + " is " + matcher.group(g));
group 0 is 20200225/<u>1</u>23
                              - grupa 0 je vždy celý reťazec
group 1 is 2020
                                 matcher.groupCount() podgrúp
group 2 is 02
                                 for (int g = 0; g <= matcher.groupCount(); g++)</pre>
group 3 is 25
group 4 is 123
```

Súbor: RegExp.java

Billion-dollar mistake

String (či akýkoľvek objekt) môže mať hodnotu **null** má na

Tony Hoare
Svedomí Tony Hoare (okrem iných vecí: QuickSort, CSP,...) ,

ktorý tak riešil nedokonalosť typového systému Algol→Pascal→C→C++→Java

Sú na tom aj horšie: Javascript má dve hodnoty pre nedefinovanú hodnotu **null** a **undefined**, total chaos...

Moderné jazyky (Scala, Swift, Kotlin) to riešia typmi String (never null), String? (nullable).

Aj v Jave existuje Optional, málokto pozná a používa (asi lebo prišlo až v Jave 8)

2009, he apologised for inventing the <u>null reference</u>: [20] **I call it my billion-dollar mistake**.

It was the invention of the null reference in 1965. At that time, I was designing the first comprehensive type system for references in an object oriented language (<u>ALGOLW</u>). My goal was to ensure that all use of references should be absolutely safe, with checking performed automatically by the compiler. But I couldn't resist the temptation to put in a null reference, simply because it was so easy to implement. This has led to innumerable errors, vulnerabilities, and system crashes, which have probably caused a billion dollars of pain and damage in the last forty years.

Polia jednorozmerné

- typ[] je typ 1-rozmerného poľa
- •new typ[size] vytvorenie/alokácia
- pole.length dĺžka poľa
- pole[i] indexovanie pol'a
- polia majú VŽDY indexy 0..N-1

```
public class Jednoduche {
public static void main(String[] args) {
                                                       // konštanta – veľkosť poľa
final int MAX = 20;
                                                       // definícia poľa
// int[] poleInt;
// poleInt = new int[MAX];
                                                       // vytvorenie poľa
int[] poleInt = new int[MAX];
                                                       // definícia poľa s vytvorením
  for (int i = 0; i < poleInt.length; <math>i++) {
                                                       //i < MAX
    poleInt[i] = i + 1;
                                                       // inicializácia poľa
    System.out.print(poleInt[i] + " ");
  } // for
 } // main
} // class
                                  typ elementu poľa
```

Súbor: Jednoduche.java

Dobré rady (kuchárka začiatočníka)

Napriek tomu, že následujúce rady sú kus za okrajom samozrejmosti, dovoľujem si ich uviesť (pre vaše dobro).

- ak je len trochu možné, vytvorte/alokujte pole ZÁROVEŇ s jeho deklaráciou. Predpokladá to, že v mieste deklarácie poľa poznáte jeho veľkosť. Ušetrite si chyby, keď píšete do nevytvoreného poľa. inak: deklarácia *int[] prvocisla* žiadne pole nevytvorí. Jediné, čo urobí, že existuje null-referencia/smerník *prvocisla*, ktorý by chcel ukazovať na pole.
- ak to je možné, inicializujte pole hneď, ako ho deklarujete. Bonusom je, že sa vám aj automaticky vytvorí, príklad int[] prvocisla = { 2, 3, 5, 7, 11, 13, 19 }; // má dĺžku 7, indexy 0..6
- pole dĺžky N nikdy nebude mať iné indexy ako 0..(N-1). ešte inak: pole[pole.length] vždy skončí s ArrayIndexOutOfBoundsException.
- najprirodzenejší cyklus pre pole je for(int i=0; i<pole.length; i++) ...
 ešte inak: pascalistický zlozvyk for(int i=1; i<=pole.length; i++) je kandidátom na ArrayIndexOutOfBoundsException

Polia v Java vs. C++

(porovnanie pre C++ programátora)

- v C++ po deklarácii poľa int P[100] sa vám pole automaticky naalokuje
- v Jave toto int[] P je deklarácia a toto P = new int[100] alokácia
- v Jave aj C++ pole inicializujete podobne int P[] = { 1,2,3,4 },
 int[] P = { 1,2,3,4 }
- v Jave sa vytvorené pole inicializuje hodnotami
 - 0 pre číselné typy, '\u0000' pre char, false pre boolean, null iné
- v Jave sa nedá indexovať za hranice poľa, kontroluje hranice
- pole je referenčný typ v Jave aj C++
- pole1 = pole2; je priradením referencií nie kopírovanie polí
- ak potrebujeme kopírovať poľe:
 - C++: void*memcpy(void *dest, void *source, size t num)
 - Java: System.arraycopy(src,srcPos,dst,dstPos,count)
 - Java: Arrays.copyOf(src, len)
- ak potrebujeme vypísať poľe:
 - Arrays.deepToString(src)

```
int[][] a = {{1,2,3},{11,22},{33}, null};
a ==> int[4][] { int[3] { 1, 2, 3 }, int[2] { 11, 22 }, int[1] { 33 }, null }

jshell> Arrays.deepToString(a)
$21 ==> "[[1, 2, 3], [11, 22], [33], null]"

jshell> _
```

- *typ*[][] je typ 2-rozmerného poľa,
- •pole[i,j] píšeme ako pole[i][j],
- •new *typ*[M][N] vytvorí pole MxN

Polia dvojrozmerné

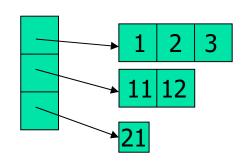
- java nemá klasické viacrozmerné polia (matice),
- viacrozmerné polia môžu byť "zubaté" (jagged)
 public class Dvojite {

```
30 | 31 | 32 | 33
 public static void main(String[] args) {
                                               // hlavné pole
  int[][] a = new int[4][];
  for (int i = 0; i < a.length; i++) {
    a[i] = new int[i + 1];
                                               // podpole
    for (int j = 0; j < a[i].length; j++) {
     a[i][j] = i * 10 + j;
                                                             0
     System.out.print(a[i][j] + " ");
                                                             10 11
    } // for
                                                             20 21 22
    System.out.println();
                                                             30 31 32 33
  } // for
} // main
} // class
```

Súbor: Dvojite.java

Inicializácia pol'a

(jagged array – štrbavé pole)

inicializácia dvojrozmerného poľa

- vytvorenie 3-rozmernej matice matice 5x5x5int[][][] d = new int [5][5][5]; // definícia s vytvorením
- vytvorenie 2-rozmernej matice "matice" 5x5, ktorej prvky sa vytvoria neskôr int [][][] e = new int[5][5][];
 e[0][1] = new int [8];
- nesprávne vytvorenie
 int[][][] f = new int[5][][5]
 f[0]?[1] = new int[8]
 Chyba nemôžem vytvoriť "maticu", ktorej
 druhý rozmer nepoznám ale tretí poznám

pascalistu poznáš podľa ArrayIndexOutOfBoundsException: N, kde N je dĺžka jeho poľa

Polia a cykly

 $}$ while (++i < MAX);

final static int MAX = 100;
public static void main(String[] args) {
 char[] poleChar = new char[MAX];

```
Najčastejšie chyby s poľami:

•pole nie je vytvorené len
deklarované (chýba new)

•index mimo rozsahu –
a[100] s indexom 100
(neostrá podmienka v cykle)
```

```
    for (int i = 0; i < poleChar.length; i++) { . . . } // for-to-do</li>
    for (int i = MAX-1; i >= 0; i--) { . . . } // for-downto-do
    int j=MAX; // while while (j-- > 0) { . . . }
    int i=0; // do-while do { . . .
```

for (char ch:poleChar) System.out.println(ch); // for-each

for (*typPrvkuPola* prvokPola:pole) *tu vidím prvokPola, neviem jeho index* // prechádza postupne prvky poľa bez toho, aby sme vedeli ich index

null nie je:

- new String[0]
- new String[]{}

"Null Pointer"

Kvíz - nájdite rozdiely

if (a != null) {

a.blabla

```
p1.length == ?
String [] p1;
                                                           NullPointerException
                                   p2.length == ?
String [] p2 = null;
                                                           NullPointerException
String [] p3 = new String[0]; p3.length == ?
String [] p4 = new String[]{}; p4.length == ?
                                   p5.length == ?
String [] p5 = new String[]{""};
                                   p5[0].length() == ?
String [] p6 = new String[]{null};
                                   p6.length == ?
                                   p6[0].length() == ?
                                                           NullPointerException
Daň za Billion Dollar Mistake:
                                                     asciiville*
                                                     J.T. Photos
Skôr než napíšem
                                                          I AM A POINTER
                                                                     A NULL POINTE
   a.blabla
otestujem, či
```

```
zretaz(null);
                       NPE
zretaz(new String[]{null}); 0.K.
spocitaj(new String[]{null}); NPE O.K.
spocitaj(new String[]{new String()});
                  0.K.
                              SIMPLY EXPLAINED
```

Ako na pole

```
Ľubovoľné pole daného typu, napr. String[]
public class AkoNaPole {
  public static String zretaz(String[] a) {
       StringBuffer sb = new StringBuffer();
       if (a != null)
               for(int i = 0; i < a.length; i++) sb.append(a[i]);</pre>
       return sb.toString();
public static int spocitaj(String[] a) {
  int vysl = 0;
  if (a != null)
       for(int i = 0; i < a.length; i++)</pre>
               if (a[i] != null)
                       vysl += a[i].length();
return vysl;
```


Kvíz pre C++ programátora

Čo spraví nasledujúci program

```
#include <stdio.h>
void main() {
  int a[][] = { { 1,2,3 }, { 11, 12 }, { 21 }}; }
> gcc test.c
test.c:4: error: array type has incomplete element type
```

a čo tento:

Poučenie: medzi poliami v C++ a Jave sú subtilné rozdiely

Bubble sort

Buble sort je bezpochyby najobľúbenejší triediaci algoritmus medzi študentami.
•ale aj ten možno pokaziť, viď <u>Chyba1</u>, <u>Chyba2</u>, <u>Chyba3</u>, ...

```
public class BubbleSort {
 public static void main(String[] args) {
    int[] a = {4,5,2,12,1,2,3};
    for (int i = 0; i < a.length; i++) { // cyklus for-to-do
      for (int j = a.length-1; j>i; j--) { // cyklus for-downto-do
                                                                         5
        if (a[i-1] > a[i]) {
          int temp = a[j];
                                                                         12
          a[j] = a[j-1];
          a[j-1] = temp;
         } // if
      } // for
   } // for
   for (int elem:a)
                                              // cyklus for-each-element
         System.out.println(elem);
```

Súbor: BubleSort.java

Sú collections lepšie?

(a môžeme ich už používať?)

```
public static void
                                      bubleSortuj(ArrayList<Integer> a) {
                                   for (int i = 0; i < a.size(); i++) {
                                     for (int j = a.size()-1; j>i ; j--) {
                                        if (a.get(j-1) > a.get(j)) {
public static void bubleSortuj(int[] a) {
                                            Integer temp = a.get(j);
   for (int i = 0; i < a.length; i++) {
                                            a.set(j,a.get(j-1));
     for (int j = a.length-1; j>i ; j--) {
                                            a.set(j-1, temp);
       if (a[j-1] > a[j]) {
         int temp = a[j];
         a[j] = a[j-1];
         a[j-1] = temp;
                             10<sup>5</sup> - elapsed time:33 s. – 2.35x pomalšie
10^4 - elapsed time:141 milis.
10<sup>5</sup> - elapsed time:14s.
10^6- elapsed time: ???
```

Súbor: SortObama1.java, SortObama2.java

Je Python lepší?

```
import random
import datetime
def bubbleSort(alist):
   for passnum in range(len(alist)-1,0,-1):
      for i in range(passnum):
         if alist[i]>alist[i+1]:
            temp = alist[i]
            alist[i] = alist[i+1]
            alist[i+1] = temp
alist = random.sample(range(100000000), 10000)
start = datetime.datetime.now()
bubbleSort(alist)
now = datetime.datetime.now()
print(alist)
                              10<sup>4</sup> - elapsed time:15 s. - 106x pomalšie...
print(now-start)
                              10^5 - elapsed time: 28m05s - 120x pomalšie...
```

```
Verzia ADŠ (http://struct.input.sk/07.html#triedenia):
def bubble sort(pole):
  for i in range(1, len(pole)):
     for j in range(len(pole)-i):
       if pole[j] > pole[j+1]:
           pole[j], pole[j+1] = pole[j+1], pole[j]
```

http://interactivepython.org/courselib/static/pythonds/SortSearch/TheBubbleSort.html

ADŠ quicksort .sort() builtin 10^6 7.81s 0.88s 10^6 102.3s 16.2s

v Jave:

10^5 - elapsed time: 23ms. (608x)

10^6- elapsed time: 120ms

10^7- elapsed time: 1.2s

10^8- elapsed time: 12.31s

10^9- elapsed time: 123.8s

builtin, Arrays.sort:

10⁵ - elapsed time:39ms.

10^6- elapsed time: 129ms

10^7- elapsed time: 1.02s

10^8- elapsed time: 10.5s

10^9- elapsed time: 101.5s

http://www.vogella.com/tutorials/JavaAlgorithmsQuicksort/article.html

Súbor: Quick<a>Sort.java, Quick<a>SortTest.java

Kockatí trpaslíci

```
static TreeSet<Integer> delitele(int n) {
    int m = n;
     TreeSet<Integer> res = new TreeSet<Integer>();
    for (int a = 1; (long)a*a <= m; a++) {
       if (m \% a == 0) {
          res.add(a);
                                   // menší z deliteľov
                                   // väčší z deliteľov, asi...
          res.add(n/a);
    return res;
  public static int pocetMoznosti(int n) {
    int count = 0;
    for (Integer a : delitele(n)) {
       for(Integer b : delitele(n/a)) {
          if (b < a) continue;
```

Kockatí trpaslíci

```
static Integer[] delitele(int n) {
  int m = n;
  Integer[] res = new Integer[10]; // prvý odhad na počet deliteľov ©
  int count = 0;
  for (int a = 1; (long)a*a \le m; a++) { // nie po n, ani n/2, ale odmocninu m
    if (m % a == 0) {
      if (count+2 > res.length) { // hmmm.... je ich viac, tak realocate
         Integer[] newres = new Integer[res.length*2]; // reallocate na 2*väčšie
        System.arraycopy(res, 0, newres, 0, count);
                                                     // prekopírovanie starého obsahu
                                                       // zahodenie starého obsahu
        res = newres;
      res[count++] = a;
                                                      // pridanie menšieho deliteľa
      if (a != n/a)
                                                       // čo ak sú rovnaké...
        res[count++] = n/a;
                                                       // pridaj, len ak sú rôzne
  res = Arrays.copyOf(res,count);
                                                      // orež výsledné pole
                                                       // treba to utriediť ???
  Arrays.sort(res);
  return res;
```

Náhodné číslo náhodné pole

```
a[2] = 402
                                                    a[3] = 24
                                                    a[4] = 65
import java.util.*; // používame triedu Random
                                                    a[5] = 144
                                                    a[6] = 95
public class NahodnePole {
                                                    a[7] = 490
                                                    a[8] = 108
 public static void main(String[] args) {
  Random rand = new Random(); // inic.generátor náhod.čísiel
  int[] a = new int[rand.nextInt(20)]; // náhodná dĺžka z [0..20)
  System.out.println("dlzka pola = " + a.length);
  for(int i = 0; i < a.length; i++) {
   a[i] = rand.nextInt(500); // plní náhodnými číslami [0..500)
   System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
```

Súbor: NahodnePole.java

dlzka pola = 9

a[0] = 39

a[1] = 203

Pole ako (vstupný) argument

```
public class Sort {
 public static void bubleSortuj(int[] a) {
    for (int i = 0; i < a.length; i++) {
                                 // cyklus for-to-do
     for (int j = a.length-1; j>i ; j--) {
                                 // cyklus for-downto-do
      if (a[j-1] > a[j]) {
                                                  v Jave nenájdete analógiu chaosu
      int temp = a[i];
       a[i] = a[i-1];
                                                  * a & parametrov z C++
       a[i-1] = temp;
      } // if
     } // for
    } // for
 public static void vypis(int[] a) { // int[7] a - je chyba, lebo
   for (int i:a) System.out.println(i + ","); // int[7] nie je typ poľa
   System.out.println();
 public static void main(String[] args) {
     int[] poleInt = {4,5,2,12,1,2,3};
     bubleSortuj(poleInt);
     vypis(poleInt);
```

Súbor: Sort.java

Pole ako výstupná hodnota

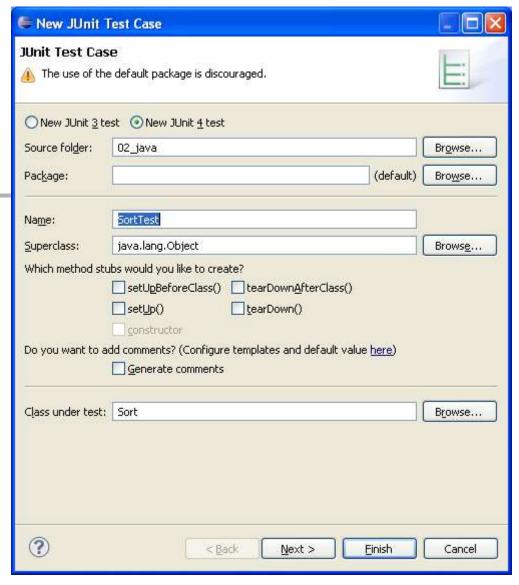
```
public static int[] generuj(int velkost) {
    int[] retValue = new int[velkost];
    Random rand = new Random();
    for(int i=0; i<velkost; i++)
        retValue[i] = rand.nextInt(100);
    return retValue;
    }
    // deklaruj a vytvor lokálne pole
    // naplň lokálne pole
    // vráť referenciu na pole ako
    // výsledok funkcie

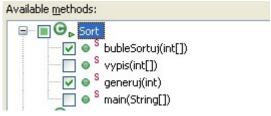
public static void main(String[] args) {
    int[] poleInt = generuj(20);
    // pri volaní funkcie si definujeme
    // premennu, do ktorej uložíme
    // referenciu na vytvorené pole</pre>
```

Súbor: Sort.java

- testovanie je minimálne rovnako náročné, ako programovanie
- Java poskytuje
 nástroj/podporu vo forme
 tzv. JUnit testov, ktoré si
 postupne predstavíme
- vytvorme prvý JUnit Test SortTest k triede Sort,
- budeme testovať metódy generuj a bubleSortuj

JUnit Test čarodejník vytvorí kostru testu, ktorú upravujeme

Prvý JUnit Test

```
import static org.junit.Assert.*;
                                              @Test
import org.junit.Test;
                                              public void testGeneruj() {
                                                int testPole[] = Sort.generuj(100);
public class SortTest {
                                                if (testPole == null)
                                                  fail("ziadne pole");
        testujeme, či generuj vytvorí pole správnej veľkosti
                                                assertNotNull("ziadne pole",testPole);
                                                assertEquals("velkost pola", testPole.length, 100);
                                                assertTrue("velkost pola",
                                                        testPole.length = = 100);
@Test(timeout=10) // ms
public void testBubleSortuj() {
  int testPole[] = Sort.generuj(10000);
                                                      testujeme, či triedenie
  Sort. bubleSortuj(testPole);
                                                          utriedi pole v danom
                                                          časovom limite
 for(int i=0; i+1<testPole.length; i++)
    if (testPole[i] >testPole[i+1])
      fail("neutriedene");
```

Čo ponúka JUnit Test

<u>nttp://www.vogella.de/articles/JUnit/article.html#junit_intro</u>

org.junit.Assert poskytuje metódy:

```
fail("tu to zlyhalo")
assertTrue(n>0)
assertsEquals("test n", n, 100)
assertsEquals("realny test", pi,
3.14,0.01)
assertNull("null referencia", pole)
assertNotNull("not null referencia", pole)
assertSame("rovnake", pole1, pole2)
assertNotSame("rozne", pole1, pole2)
assertTrue("podmienka", pole.length>0)
```

... a mnoho ďalších

@Anotácie:

- @Test
- @Before
- @After
- @Ignore
- ... a ďalšie

@Test(expected=IndexOutOfBo undsException.class) public void testBubleSortuj() { // toto nebude dobrý test, lebo ignoruje nesprávne indexovanie

Ak postupne pridávame prvky do poľa, ktorého rozmery pri vytvorení sme neodhadli dobre, časom potrebujeme zväčšiť pole – preventívne na 2násobok

Realokácia poľa

```
public class Reallocate {
 static int[] pole = new int[10];
                                       // staticke pole inicializovane na dlzku 10
 static int pocet = 0;
                                        // pocet zapisanych prvkov v poli
 static void pridajDoPola(int x) {
   if (!(pocet < pole.length)) {      // ak uz je pole plne</pre>
    int[] novePole = new int[2*pole.length];
                                                // realouj pole, t.j.
    for(int i=0; i<pole.length; i++) // vytvor pole dvojnasobnej velkosti
       novePole[i] = pole[i];
                                       // prekopiruj do neho hodnoty stareho pola
     pole = novePole:
                                        // zahod stare pole
   pole[pocet++] = x;
                                        // pridaj prvok
 public static void main(String[] args) {
   for(int i=0; i<100; i++) {
     pridajDoPola(i%10);
     for(int elem: pole) System. out.print(elem);
     System.out.println();
                                                                     Súbor: Reallocate.java
```


Nečitatelné úmyselne

System:

System. arraycopy(pole, 0, novePole, 0, pole.length);

Arrays:

novePole = Arrays.copyOf(pole, 2*pole.length);

Súbor: Reallocate1.java, Reallocate2.java

Triedy java.util.Arrays, java.lang.System

užitočné statické metódy na prácu s poľami

```
import java.util.Arrays;
                                                 // používam triedu z balíka java.utils
int[] a = new int[10];
                                                 // pole primitívneho typu int
                                                 // vyplň pole <u>nulami, memset</u>
Arrays. fill(a, -1);
System.arraycopy(a, 11, b, 3, 7);
                                                 // kópia od a[11]->b[3] 7 prvkov
                                                 // memcpy
String[] s = {"janko","marienka","jozko","mracik"};
String[] s_copy = new String[4];
System. arraycopy(s, 0, s_copy, 0, s.length); // kópia poľa
                                             // triedenie poľa
Arrays.sort(s);
for(String elem:s) System. out.print(elem+","); // janko,jozko,marienka,mracik,
                                       // binárne vyhľadávanie v utriedenom poli
System. out. println(Arrays. binarySearch(s, "sandokan")); // nenachádza sa: -5
System. out. println(Arrays. binarySearch(s, "marienka")); // nachádza sa: 2
                                                 // porovnanie polí- false
Arrays.equals(s, s copy);
```

Predávanie argumentov

Základné typy sa ostatné (polia, ob


```
public class Test2 {
public class Test1 {
 static int zmena(int i) {
   i++; return i;
 public static void main(String[] args) {
   int j, k = 4;
   j = zmena(k);
System.out.println(
"k=" + k + ", j=" + j);
k=4, j=5
```

```
static int[] zmena(int[] x) {
  int[]c = x;
  x[0] = 99;
  return c;
 public static void main(String[] args) {
  int[] a = \{0,1,2,3\};
  int[] b = zmena(a);
  System.out.println("a="+a[0]+
                     b=+b[0];
a=99, b=99
```

Súbor: Test1.java, Test2.java

Statické metódy

doposiaľ sme až na pár skrytých prípadov používali len statické metódy, premenné a konštanty.

Statické metódy:

- predstavujú klasické procedúry/funkcie ako ich poznáme z C++,
- existujú automaticky, ak použijeme (importujeme) danú triedu,
- existujú bez toho, aby sme vytvorili objekt danej triedy,
- referencujú sa menom, napr. vypis(pole), alebo menom triedy.meno metódy, konštanty, napr. Math.cos(fi), Math.PI, Systém.out.println(5),
- ak aj metóda nemá argumenty, prázdne zátvorky sa do jej definície a do volania aj tak píšu (à la C++), napr. System.out.println();
- syntax deklarácie statickej metódy je[public] static typ meno(argumenty) { telo }
- ak ide o procedúru (nie funkciu), výstupný typ je void

Statické premenné a bloky

statický inicializačný blok

```
public class Prvocisla {
```

```
public static final int MAX = 1000; // v statickom inic.bloku vidíme len
public static int cisla[] = new int[MAX];// statické premenné triedy
                          // vykoná sa raz, po zavedení triedy do pamäte
static {
 int pocet = 2;
                                               public static void main(String[] args) {
 cisla[0] = 1;
                                                for (int i=1;i<Prvocisla.cisla.length; i++)
 cisla[1] = 2;
                                                   System.out.print(cisla[i] + " ");
dalsi:
 for (int i = 3; pocet < MAX; i += 2) {
  for (int j = 2; j < pocet; j++)
    if (i % cisla[j] == 0)
     continue dalsi;
  cisla[pocet] = i;
  pocet++;
```

Súbor: Prvocisla.java

Statické metódy vidia len statické premenné a môžu volať len statické metódy (bez vytvorenia objektu).

Rekurzia

method fib(int) from the type Fibonacci

```
public class Fibonacci {
                                                         miesto na výstupný typ metódy
                                                         void je "prázdny" typ
            public static void main(String[] args) {
                                                         t.j.nevracia výstup (procedúra)
              int N = Integer.parseInt(args[0]);
              while (N-->0)
                System.out.println(fib(N));
                                                               výstupný typ metódy
           public static long fib(int n) {
              \sqrt{\text{return}} (n < 2)?1:fib(n-1)+fib(n-2); // fajnšmekerská verzia
              if (n < 2)
                return 1; ←
                                                              výstupná hodnota metódy
              else
                return fib(n-1)+fib(n-2);
kým sa nedozvieme viac, všetky metódy sú static
inak nerozumieme chybe:
Cannot make a static reference to the non-static
```

Súbor Fibonacci.java

Globálne a forward deklarácie

(neexistujú)

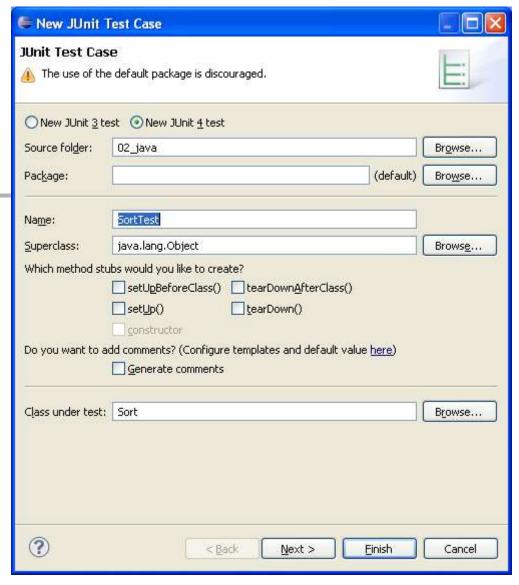
- globálne premenné neexistujú
- oblasť viditeľnosti premennej/metódy je aj pred jej deklaráciou (nepotrebujeme forward deklarácie)

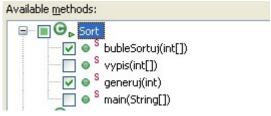
Oblasť viditeľnosti premenných

```
static void tlac() {
   int \mathbf{i} = 6; int \mathbf{q};
   System.out.println(i);
                                       // vnorený blok
                                       // chyba - dvojnásobná deklarácia
// int i = 7;
// long i = 7;
                                       // chyba - dvojnásobná deklarácia
    int \mathbf{j} = 8;
    System.out.println(j);
                                        // koniec vnoreného bloku
      System.out.println(j);
                                       // chyba - j nie je viditeľná
static void tlac2() {
  int \mathbf{i} = 6; int \mathbf{q};
  System.out.println(i);
// for (int i = 1; i < 5; i++) // chyba, i už je definovaná
    System.out.println(i);
```


- testovanie je minimálne rovnako náročné, ako programovanie
- Java poskytuje
 nástroj/podporu vo forme
 tzv. JUnit testov, ktoré si
 postupne predstavíme
- vytvorme prvý JUnit Test SortTest k triede Sort,
- budeme testovať metódy generuj a bubleSortuj

JUnit Test čarodejník vytvorí kostru testu, ktorú upravujeme

Prvý JUnit Test

```
import static org.junit.Assert.*;
                                              @Test
import org.junit.Test;
                                              public void testGeneruj() {
                                                int testPole[] = Sort.generuj(100);
public class SortTest {
                                                if (testPole == null)
                                                  fail("ziadne pole");
        testujeme, či generuj vytvorí pole správnej veľkosti
                                                assertNotNull("ziadne pole",testPole);
                                                assertEquals("velkost pola", testPole.length, 100);
                                                assertTrue("velkost pola",
                                                        testPole.length = = 100);
@Test(timeout=10) // ms
public void testBubleSortuj() {
  int testPole[] = Sort.generuj(10000);
                                                      testujeme, či triedenie
  Sort. bubleSortuj(testPole);
                                                          utriedi pole v danom
                                                          časovom limite
 for(int i=0; i+1<testPole.length; i++)
    if (testPole[i] >testPole[i+1])
      fail("neutriedene");
```

Čo ponúka JUnit Test

<u>nttp://www.vogella.de/articles/JUnit/article.html#junit_intro</u>

org.junit.Assert poskytuje metódy:

```
fail("tu to zlyhalo")
assertTrue(n>0)
assertsEquals("test n", n, 100)
assertsEquals("realny test", pi,
3.14,0.01)
assertNull("null referencia", pole)
assertNotNull("not null referencia", pole)
assertSame("rovnake", pole1, pole2)
assertNotSame("rozne", pole1, pole2)
assertTrue("podmienka", pole.length>0)
```

... a mnoho ďalších

@Anotácie:

@Test

@Before

@After

@Ignore

... a ďalšie

@Test(expected=IndexOutOfBo
 undsException.class) public
 void testBubleSortuj() {
 // toto nebude dobrý test, lebo
 ignoruje nesprávne indexovanie

Ako zadať argumenty

